

ΘΕΜΑ: «Εσπεριδοειδή - Τα προϊόντα του τόπου μας»
2/ΘΕΣΙΟ 12ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΡΤΑΣ
Σχολικός Σύμβουλος: Κωνσταντίνου Κατερίνα
Εκπαιδευτικός υλοποίησης: Ζιώρα Πανωραία, Γούλα Φωτεινή,
Ντεκουμέ Γεωργία
Κλασικό και Ολοήμερο Τμήμα

Αριθμός νηπίων: 43

Φάσεις προγράμματος

1η Φάση:

Προβληματισμός - Διερεύνηση θέματος

Η αφορμή για την κατάσταση προβληματισμού δόθηκε, όταν τα νήπια έφεραν στο πρωινό τους μανταρίνια, που είναι παραγωγή του τόπου μας.

Συζητήσαμε για τα φρούτα της εποχής και τα προϊόντα του τόπου μας. Τα περισσότερα νήπια είχαν εμπειρίες από συγγενείς στα χωριά, που ήταν παραγωγοί εσπεριδοειδών.

Αποφασίσαμε να καταγράψουμε τα είδη των εσπεριδοειδών, που γνώριζαν τα παιδιά ως αυτή τη στιγμή.

Γνώριζαν τρία είδη: μανταρίνια, πορτοκάλια, λεμόνια.

Η νηπιαγωγός ρωτά: Υπάρχουν άλλα είδη; Θέλετε να μάθουμε περισσότερα γι' αυτά τα προϊόντα; Τι θα κάνουμε;

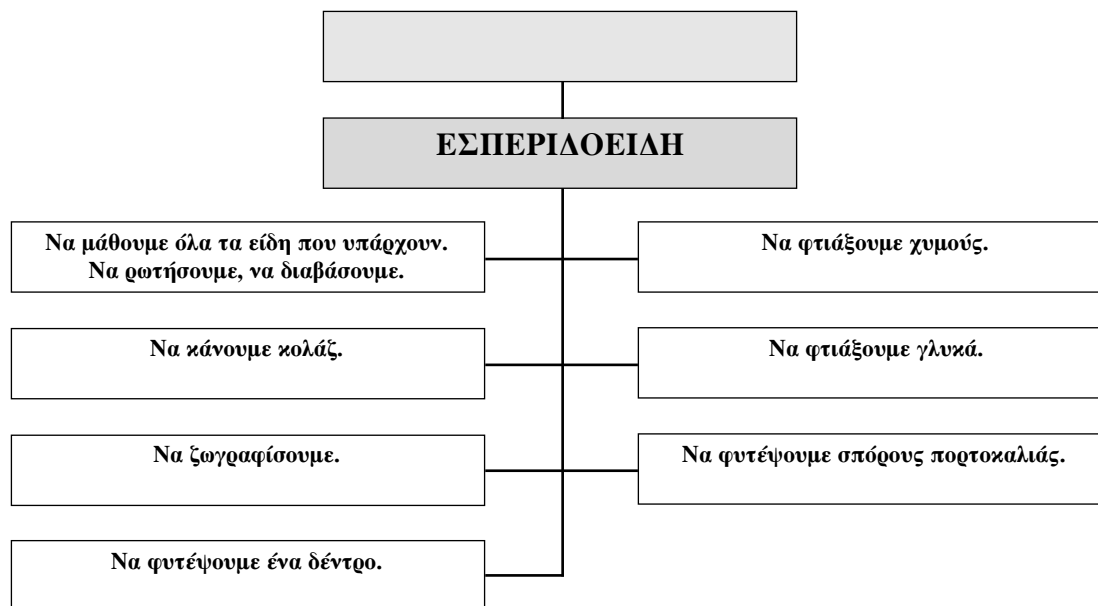
Τα νήπια κάνουν προτάσεις.

Οι προτάσεις καταγράφονται στο σχέδιο εργασίας.

Τα νήπια χωρίζονται σε ομάδες. Η κάθε ομάδα αναλαμβάνει μια δραστηριότητα ή μια υπεύθυνη προσπάθεια π.χ. συλλογή υλικού που απαιτεί συνεργασία και υπευθυνότητα.

Σχέδιο εργασίας

2η Φάση:

Δραστηριότητες

Δραστηριότητα 1η: Να μάθουμε περισσότερα για τα εσπεριδοειδή. Τα νήπια χωρίζονται σε ομάδες. Με τη συνεργασία των γονέων αναλαμβάνουν να φέρουν μανταρίνια, πορτοκάλια, λεμόνια, νεράντζια, κίτρα, κιτρολέμονα, έντυπο υλικό, εικόνες από περιοδικά, βιβλία.

Παρατηρούμε τα προϊόντα, διακρίνουμε το άρωμα, το χρώμα, το σχήμα, δοκιμάζουμε τη γεύση, συγκρίνουμε, ταξινομούμε. Ποια τρώγονται ωμά, ποια δεν τρώγονται.

Μιλάμε για το ποια τρώγονται ωμά, πως, που αλλού χρησιμεύουν, από ποια κάνουμε χυμούς, από ποια φτιάχνουμε γλυκά του κουταλιού.

Μαθαίνουμε νέες λέξεις, σύνθετες λέξεις π.χ. κιτρολέμονο - νεραντζολέμονο κ.ά.
Υποκοριστικά: λεμόνι - λεμονάκι κ.ά.

Ετοιμάζουμε τον κατάλογο.

Μανταρίνι Πορτοκάλι Λεμόνι

Νεράντζι Κίτρο Κιτρολέμονο

Δραστηριότητα 2η: Να φτιάξουμε χυμούς

Κάθε παιδί θα στίψει ένα φρούτο. Κάθε είδος θα έχει τη δική του κανάτα. Μόλις τελειώσουμε θα δοκιμάσουμε. Στύσαμε μανταρίνια, πορτοκάλια, λεμόνια, νεράντζια, κίτρα, κιτρολέμονα. Δοκιμάσαμε και βγάλαμε το συμπέρασμα πως η μανταρινάδα είναι πολύ γλυκιά, η πορτοκαλάδα είναι ωραία, η λεμονάδα είναι ξινή, με ζάχαρη γίνεται πιο καλή. Μιλήσαμε για βιταμίνες και υγιεινή διατροφή. Συγκρίναμε με πορτοκαλάδα από το σούπερ μάρκετ. Ο χυμός από τα νεράντζια, τα κίτρα και τα κιτρολέμονα είναι πικρός, πολύ πικρός.

Το ερώτημα που προέκυψε ήταν: Τι τα θέλει αυτά τα δέντρα ο γεωργός; Τι τα κάνει αυτά τα προϊόντα;

Αποφασίσαμε να ρωτήσουμε τους γονείς.

Δραστηριότητα 3η: Να φτιάξουμε γλυκά

Μερικά νήπια έφεραν από το σπίτι πληροφορίες και συνταγές για γλυκά του κουταλιού και κέικ. Τα νεράντζια, τα κίτρα και τα κιτρολέμονα γίνονται γλυκά του κουταλιού. Μία μητέρα έφερε γλυκό νεράντζι φλούδα και αποφασίσαμε να φτιάξουμε κι εμείς.

Το νηπιαγωγείο έχει και Ολοήμερο τμήμα και αφού συζητήσαμε για τα μαγειρικά σκεύη και τα υλικά που χρειάζονται γράψαμε τη συνταγή για το γλυκό «νεράντζι φλούδα».

Συνταγή

2 κιλά νεράντζια

4 κιλά ζάχαρη

8 ποτήρια νερό

Αποφασίσαμε πως επειδή το γλυκό θέλει βράσιμο σε κατσαρόλα τρεις φορές, τα παιδιά θα προετοιμάζαν μόνο τα νεράντζια.

- α)** Τα νήπια έπλυναν τα νεράντζια ολόκληρα. Τα σκούπισαν. Έτριψαν στον τρίφτη τη φλούδα των νεραντζιών και
- β)** η Νηπιαγωγός έκοψε το κάθε νεράντζι σε 3 μέρη.
- γ)** Τα νήπια ξεχώρισαν τη φλούδα από τη σάρκα του νεραντζιού. Πέταξαν τη σάρκα του καρπού.
- δ)** Έστριψαν τις φλούδες και τις πέρασαν σε κλωστή με χονδρή βελόνα για να κάνουν «αρμάθες».
- ε)** Έβαλαν τις «αρμάθες» σε μια μεγάλη κατσαρόλα και έριξαν νερό.
- στ)** Η νηπιαγωγός ανέλαβε να βράσει τις φλούδες τρεις φορές για να ξεπικρίσουν. Το νηπιαγωγείο είχε ευχάριστη μυρωδιά νεραντζιού. Τα νήπια κάθε μέρα δοκίμαζαν αν έγινε.

- ζ) Την τρίτη μέρα τα νήπια έριξαν τη ζάχαρη στην κατσαρόλα.
- η) Την τέταρτη μέρα παρατήρησαν πως η ζάχαρη είχε λιώσει και η κατσαρόλα είχε νερό. Έγιναν ερωτήσεις.
- θ) Η νηπιαγωγός έβρασε τα νεράντζια με τη ζάχαρη ώσπου να «δέσει» το σιρόπι. Όταν κρύωσε το γλυκό έκοψε το σχοινί κάθε αρμάθας. Οι φλούδες έμειναν διπλωμένες.
- ι) Τα νήπια δοκίμασαν το γλυκό και είδαν πως δεν ήταν πια πικρό. Γέμισαν δυο βάζα και αποφάσισαν να καλέσουν τις μητέρες, για να τις κεράσουν.

Εύσαμε τη φλούδα των νερατζιών στο τρίφτη

Περάσαμε τα νεράτζια σε «αρμάθες» με χοντρή βελόνα και κλωστή

«Δέσαμε» το γλυκό...

Κατασκευή κέικ

Μέχρι να ετοιμαστεί το γλυκό του κουταλιού αποφασίσαμε να φτιάξουμε κέικ με χυμό πορτοκαλιού. Είχαμε τη συνταγή του κέικ από πριν και αντικαταστήσαμε μετά από συζήτηση το γάλα με χυμό πορτοκάλι και τη βανίλια με ξύσμα πορτοκαλιού. Κατασκευάσαμε το κέικ το οποίο δοκιμάσαμε όλοι.

Το νηπιαγωγείο μας για μια εβδομάδα έμοιαζε με εργαστήριο παρασκευής γλυκών.

Δραστηριότητα 4η: Να φυτέψουμε σπόρους πορτοκαλιού, νεραντζιάς, λεμονιού.

Πήραμε μικρά γλαστράκια και τα νήπια φύτεψαν σπόρους στο χώμα και σε πλαστικά κεσεδάκια σπόρους σε βαμβάκι. Κάποιο νήπιο είπε πως ο θεός του ο γεωπόνος δεν φυτεύει σπόρους, αλλά μικρά, μικρούτσικα δέντρα.

Καλέσαμε το γεωπόνο στο σχολείο μας να μας πει πως θα φυτέψουμε μια πορτοκαλιά.

ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΖΟΥΜΕΡΟ
ΕΤΟΧΕΡΙΜΟΥ ΚΡΑΤΟ
ΤΩΡΑ ΘΑ ΤΟ ΚΑΘΑΡΙΣΩ
ΤΟ ΣΤΟΜΑ ΜΟΥ Α ΔΡΟΣΙΣ

Ποίημα που έφτιαξαν τα παιδιά

Δραστηριότητα 5η: Να φυτέψουμε μία πορτοκαλιά

Ο γεωπόνος ήρθε και μας μίλησε για τα μικρά δέντρα, που μεγαλώνουν στα φυτώρια, μας έφερε και δυο δεντράκια. Μια μανταρινιά και μια πορτοκαλιά.

Ζητήσαμε την άδεια από τον Διευθυντή που συνεργαζόμαστε. Ο Διευθυντής μας έδωσε την άδεια και το τσαπί, για να ανοίξουμε την τρύπα στο χώμα.

Η ομάδα που ανέλαβε να φυτέψει τα δέντρα δούλεψε μ' ενθουσιασμό. Έσκαψαν, φύτεψαν και πότισαν τα δέντρα.

Όλα τα νήπια υποσχέθηκαν να φροντίζουν τα δέντρα και όταν μεγαλώσουν και θα είναι στο δημοτικό σχολείο. Στα διαλείμματα πρόσεχαν το δεντράκι και το παρατηρούσαν συχνά.

Δραστηριότητα 6η: Ζωγραφίσαμε δέντρα, καρπούς, κήπους. Δέσαμε τις ζωγραφιές σε βιβλία.

Δραστηριότητα 7η: Κάναμε κολάζ, ομαδική εργασία.

Βρήκαμε ξερά κλαδιά δέντρων και φτιάξαμε πορτοκαλιές, λεμονιές, που τις στήσαμε στη γωνιά της φύσης.

Βάλαμε σε ολόκληρα πορτοκάλια γαρύφαλλο ξύλο και στο νηπιαγωγείο μας είχαμε υπέροχο άρωμα.

4η Φάση:

Αξιολόγηση

Τα παιδιά συμμετείχαν μ' ενθουσιασμό σ' όλες τις δραστηριότητες. Κάθε πρωί έφεραν πληροφορίες, παρατηρούσαν την αλλαγή των υλικών, τις καινούργιες γεύσεις.

Ασχοληθήκαμε με θέματα που αφορούν τις φυσικές επιστήμες, τη θερμοκρασία, το βρασμό, τη σύσταση της ύλης, τη μίξη των υλικών κ.ά.

Τα νήπια έκαναν πολλές παρατηρήσεις και είχαν πολλές απορίες σ' όλη τη διαδικασία του προγράμματος.

Το πρόγραμμα συνδύασε τη μάθηση με το παιχνίδι, τα μαθηματικά, την κοινωνική αγωγή και την αισθητική αγωγή.

Ασκήθηκε ο προφορικός και γραπτός λόγος.

Γνώρισαν την επεξεργασία ενός προϊόντος με βάση μια συνταγή, τα υλικά, τη χρήση των διαφόρων σκευών.

Εκτιμήσαμε και αξιολογήσαμε τη διατροφική αξία των φυσικών προϊόντων, των βιταμινών που περιέχονται σ' αυτά. Μιλήσαμε για τις οικογενειακές διατροφικές συνήθειες και συστήσαμε την αποφυγή κακών συνηθειών διατροφής για καλύτερη υγεία. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος τα παιδιά έμαθαν να εργάζονται σε ομάδες, να συνεργάζονται, να είναι υπεύθυνα, να επικοινωνούν και να εκφράζονται.

Οι γονείς χάρηκαν τη συνεργασία, βοήθησαν πρόθυμα και είδαν με σεβασμό τη δουλειά των παιδιών τους.

Τους καλέσαμε στο νηπιαγωγείο ένα μεσημέρι δοκίμασαν τα γλυκά, είδαν τις φωτογραφίες, τις ζωγραφιές, τις χειροτεχνίες και μας έδωσαν συγχαρητήρια.

Οι νηπιαγωγοί συμφωνούμε ότι η όλη διαδικασία του προγράμματος ήταν αποκαλυπτική όσον αφορά το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή των νηπίων, τη συνεργασία με τους γονείς, τον Διευθυντή του σχολείου, το γεωπόνο.

Αναπτύχθηκαν όλοι οι τομείς του Αναλυτικού Προγράμματος μέσα από βιωματική - επικοινωνιακή διδασκαλία.

